

Hiện trạng suy giảm nước về mùa khô và các giải pháp đảm bảo an ninh nguồn nước hạ du sông Hồng

*Hội Đập lớn &
Phát triển nguồn nước Việt Nam*

Sông Hồng chiều dài 1149 km, lưu vực 169 000 km²,
trên lãnh thổ Việt Nam chiều dài 510 km, lưu vực 87 400 km²

↓ Đáy sông hạ thấp:
s. Đuống 4 - 5m;
s. Hồng nhiều đoạn 5m.

Diễn biến lưu lượng & mức nước mùa khô gần đây:

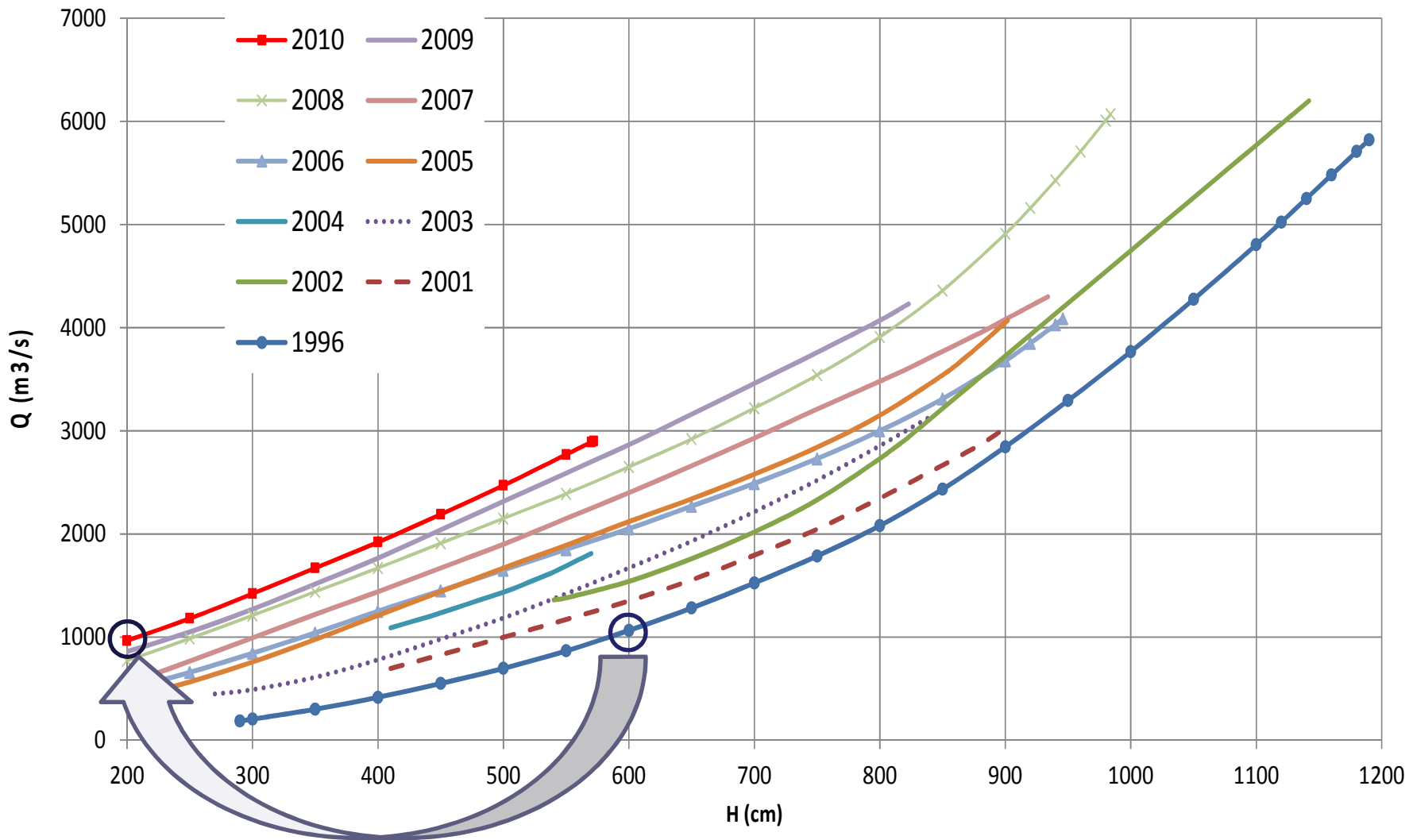
- trước 1990: diễn biến tự nhiên
- sau 1990:
  - 1990 – 2003: đáy sông chưa hạ thấp, có thể lấy nước với lưu lượng 800 – 900 m³/s
  - 2003 – 2007: đáy sông hạ thấp, chỉ có thể lấy nước với lưu lượng 900 – 1700 m³/s
  - 2007 – 2011: đáy sông bị hạ thấp nhiều, chỉ có thể lấy nước với lưu lượng 2700 m³/s

Suy giảm về lưu lượng & mức nước sông tại 3 trạm: Sơn Tây, Thượng Cát & Hà Nội

Vị trí	Lưu lượng (m ³ /s)	Thời điểm		Chênh lệch mực nước năm cuối & năm đầu (m)
		năm đầu	năm cuối	
Sơn Tây	2365	2003	2010	2,16
Thượng Cát	1000	1996	2009	4,10
Hà Nội	1500	2000	2010	1,25

Sự thay đổi của đường quan hệ $Q=f(H)$ qua các năm tại trạm Thượng Cát

Thiệt hại !

➤ Các hệ thống thủy lợi không hoạt động. Khi thượng nguồn phải xả xuống 5 tỷ m³ nước trong mấy ngày và hiệu quả sử dụng chỉ khoảng 30% → lãng phí nước → thiếu nước.

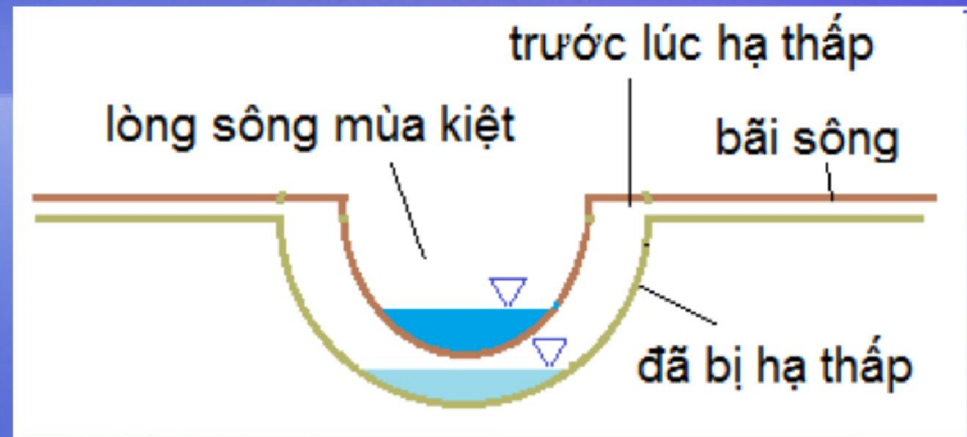
Thiệt hại !

- Các hồ chứa phải vận hành không hiệu quả trong lưới điện quốc gia → lãng phí → thiếu điện về cuối mùa kiệt.
- Ô nhiễm môi trường nước (s. Nhuệ, s. Đáy,..)
- Không còn giao thông thủy, thiệt hại rất lớn về kinh tế
- Làm xấu cảnh quan bờ sông (s. Hồng).
- Hạ thấp mức nước ngầm, gây sụt lún đất nền của thành phố.

Nguyên nhân

- **Thay đổi lòng dẫn:**
mở rộng & xói sâu do
  - Xói nước trong (hệ quả của hồ thượng nguồn).
  - Khai thác cát.
- **Thay đổi lưu lượng:**
  - Lưu lượng sang s. Đuống tăng tới hơn 40%
  - Lưu lượng từ hồ thượng nguồn giảm

Giải pháp !

GP1: Điều tiết từ các hồ, không đầu tư gì thêm.

- Duy trì lưu lượng 2500 m³/s trong 5 tháng. Cần 32 tỷ m³ nước >< Tổng dung tích các hồ 24 tỷ m³
- Chỉ tập trung nâng công suất thủy điện đưa nước về hạ du để trồng lúa (như hiện nay), cần 4-5 tỷ m³

GP2: Bổ sung bơm tại cửa lấy nước vào hệ thống thủy lợi.

**Chỉ để trồng lúa với hiệu quả dùng nước thấp.
Nếu dùng bơm: cần đầu tư và tổn điện năng bơm.
Không đáp ứng các yêu cầu khác.**

Giải pháp !

GP3: Xây dựng một số đập dâng nước (không điều tiết nước) ở hạ du.

Đáp ứng các yêu cầu về mùa khô:

- Đủ nước tưới cho các hệ thống thủy lợi;
- Tiết kiệm nước, tiết kiệm điện;
- Có âu tầu đảm bảo giao thông thủy thông suốt;
- Có nước rửa trôi chất thải, cải thiện môi trường
- Có nước làm đẹp cảnh quan đô thị;
- Cải thiện nguồn nước ngầm

Yêu cầu kỹ thuật đối với đập dâng nước vận hành trong mùa khô :

- **Trả lại nguyên trạng lòng dẫn** để đảm bảo thoát lũ trong mùa mưa.
- **Có âu tào** để giao thông thủy thuận tiện

Kính đề nghị Chính Phủ:

1. Cho phép **Hội Đập lớn & Phát triển nguồn nước VN** cùng với các cơ quan nghiên cứu của các Bộ **hoàn thiện Đề án 'Khắc phục tình trạng suy giảm nước về mùa khô và các giải pháp đảm bảo an ninh nguồn nước hạ du sông Hồng'** để báo cáo Chính phủ trong năm 2016 .

2. Giao Bộ Nông nghiệp và PTNT **sớm trình bổ sung 'Qui hoạch thủy lợi vùng đồng bằng sông Hồng giai đoạn 2012 – 2020 và định hướng đến năm 2050'** như đã được Thủ tướng Chính phủ cho phép tại **Quyết định số 1554/QĐ-TTg ngày 17/10/2012.**

Xin trân trọng cảm ơn !